

1996

Jordi Fortuny

"D'entrada, l'any començarà bé per a la butxaca dels ciutadans, perquè la pujada de preus que es produeix cada primer de gener serà de les més moderades que hi hagi hagut".

Estem a punt de començar el 1996 i encara ningú no ens ha dit què hem d'esperar d'aquest nou any. És curiós, perquè últimament està molt en voga això dels anys emblemàtics, predestinats a deixar petja en la història. Hem viscut el temut 1984 d'Orwell, el 1986 en què l'estat espanyol es va treure el carnet oficial de país europeu, el 1991 mozartà, el 92 olímpic... I ara vindran el 98 en què es decidirà quins països tindran moneda única, el 2000 que amb el nom ja ho diu tot... En canvi, aquest 96 comença sense grans pretensions i amb molts interrogants.

Se'n pot esperar de tot, tant coses bones com dolentes. D'entrada, l'any començarà bé per a la butxaca dels ciutadans, perquè la pujada de preus que es produeix cada primer de gener serà de les més moderades que hi hagi hagut. L'IVA no pujarà com va passar fa un any i quasi tots els serveis bàsics, com l'aigua o els transports públics, pujaran al voltant del 4%, per sota de la inflació (que està en el 4,4%). En el cas del rebut de la llum, per exemple, l'augment serà molt petit. En canvi, els salaris pujaran com a mínim tant com la inflació, de manera que el balanç global serà favorable a les economies domèstiques.

A més a més hi haurà la baixada de tipus d'interès. La que va decidir la setmana passada el Banc d'Espanya va ser només un aperitiu al costat de les que hi haurà si, com sembla, la inflació tendeix a baixar durant el primer trimestre. Aquesta tendència dels tipus d'interès oficials a baixar es traslladarà als crèdits i les hipoteques, que sortiran més barats. La gent tindrà més motius per animar-se a consumir, que no és cap obligació, però tal com estan les coses és necessari perquè les botigues i fàbriques vagin bé. Sobretot les botigues, perquè almenys les fàbriques tenen el recurs d'exportar els seus productes.

El que no anirà tan bé és la feina. Els experts diuen que l'atur anirà baixant, però a pas de tortuga. I si no es troba una solució a l'elevada proporció de contractes temporals, continuarà havent-hi molta precarietat laboral. Per a molta gent, aquesta és la principal causa que el consum no s'engresqui i les famílies s'estimin més estalviar. Però també hi ha qui culpa d'això a la incertesa política, i si de veritat aquest és el problema no cal patir gaire perquè el 3 de març se solucionarà.

En quin sentit? Ningú no ho sap del cert, però les últimes setmanes ha augmentat el convenciment general que serà molt difícil que algú tregui la majoria absoluta. José María Aznar podria guanyar les eleccions generals, d'acord,

però com a polític continua sense fer res de l'altre món. Felipe González, en canvi, ha tingut un bon final d'any perquè la presidència espanyola de la Unió Europea li ha sortit bé, i això el fa guanyar punts encara que estigui molt cremat. Amb aquest panorama, podrien passar dues coses: a) que guanyi el PP, sense majoria, i b) que guanyi el PSOE, sense majoria absoluta.

En qualsevol dels dos casos, el que guanyi només podrà governar si arriba a un acord amb Convergència i Unió, similar al que hi ha hagut aquesta legislatura amb els socialistes. Hi ha més possibilitats, evidentment, però no són probables. I el suport de Jordi Pujol al nou govern espanyol significa que els grans trets de la política econòmica seran més o menys els mateixos tant si és el PP com si és el PSOE l'encarregat de governar, no solament perquè Convergència i Unió determini una política concreta, sinó perquè la mateixa Unió Europea inspira una determinada política econòmica i tant socialistes com populars l'han acceptada.

I aquesta política es traduiria aquest any, guanyi qui guanyi, en una menor despesa pública (menys feina en el sector de la construcció, per exemple), i uns rígids controls per evitar frau i picaresca en els subsidis socials. Això, si a algú no se li acut de fer cas de la recepta de Pere Solbes, llançada casualment quan el preu de la gasolina ha començat a baixar, en alguns llocs, gràcies a la guerra d'ofertes: "per eliminar el dèficit públic, només cal apujar 15 pessetes el litre de gasolina."

RAFA GIL

Torna la guerra de la gasolina. Ara que començaven a baixar els preus parlen d'apujar-la 15 pessetes.